

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/KBO/2004/73

BETREFT: Basisonderwijs: Samenstelling syllabus geschiedenis.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangstdatum: 14.09.2004

1.2 Verzoeker

bestuurslid Vlaams Blok

1.3 Antwoordende partij

Vrije Basisschool .

1.4 CZB

Een mail werd ontvangen op het secretariaat van de Commissie zorgvuldig bestuur op 14 september 2004.

Bij brief van 16 september 2004 werd verzoeker en antwoordende partij geïnformeerd over de zittingsdag.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

Een ouder is reeds jaren actief als bestuurslid van het Vlaams Blok en alzo belanghebbende. In de school van zijn dochter heeft men een syllabus voor het domein geschiedenis binnen het leergebied wereldoriëntatie met meer info over wereldoorlog 2. Doch mijn verontwaardiging was groot toen hij het volgende artikel aantrof toen hij haar les ging afvragen :

“Waarom pakken Belgen vreemdelingen hard aan ?

Iedereen die er een beetje anders uitziet dan de gemiddelde Belg, loopt kans op straat lastig gevallen te worden. Met stenen en brandbommen worden asielcentra bekogeld. De relschoppers bestaan uit rechts-extremisten en natuurlijk een heleboel meelopers.

Vaak zijn het jongeren die de buitenlanders de schuld geven van alles wat verkeerd loopt in België. De harde kern bestaat uit neo-nazi's, die niet willen dat er vreemdelingen in hun land wonen. De neo-nazi's zoeken de steden uit waar veel ontevredenheid heerst, in de hoop dat ze zo aanhang krijgen voor hun ideeën.”

Het is weer het typische voorbeeld hoe het Vlaams Blok wordt slecht gemaakt zonder degelijk bewijsmateriaal ten gronde. En ja, het woord Vlaams Blok is niet gevallen maar onrechtstreeks doelt men duidelijk op het Vlaams Blok.

Na een schrijven van 07/08/2004 heeft vragende partij geen antwoord meer gehad van de directie van de school en heeft vragende partij de directeur opgebeld. Om klacht in te dienen wordt een periode voorzien van zestig dagen vanaf de kennisname wat vragende partij niet toelaat om op een redelijke manier met de schooldirectie te onderhandelen of misschien wordt er voor de vragende partij een periode van opschorting voorzien van 6 juli tot 15 augustus wegens vakantie.

Vragende partij baseert zich op volgende wetgeving:

- in art.12 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra staat zeer duidelijk:

“De personeelsleden mogen hun gezag niet aanwenden voor politieke of commerciële doeleinden”. De minister verduidelijkte dat met politieke doeleinden wel degelijk partijpolitieke doeleinden bedoeld zijn. Bij de behandeling van algemeen politieke problemen moeten de leerkrachten steeds objectief blijven. Zij mogen hun eigen overtuiging niet opdringen of propageren. Leerkrachten mogen wel op een lijst voor verkiezingen staan, maar mogen niet vanuit hun gezag als leerkracht aan partijpolitieke werking doen. Op school mogen zij dus geen politieke propaganda voeren.

- in art.41 van de Wet tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving (Schoolpactwetgeving) staat zeer duidelijk: “Elke politieke activiteit en propaganda, alsmede elke handelsactiviteit zijn verboden in de onderwijsinstellingen”.

Graag had vragende partij dat deze bewuste pagina uit de syllabus zou worden verwijderd.

3. STANDPUNT ANTWOORDENDE PARTIJ

De directie stelt dat het de opdracht is van de basisschool om de leerlingen interesse te laten krijgen voor gebeurtenissen op maatschappelijk en op sociaal gebied. Als er nu in de media gedurende meerdere weken voortdurend over verkiezingen voor het Vlaams parlement en voor het Europees parlement wordt bericht, is het toch normaal en vanzelfsprekend dat in de hoogste klassen daarover gesproken wordt. De school tracht de kinderen die informatie te geven die ze de school vragen en die ze misschien thuis niet onmiddellijk krijgen.

De school vertelt hen waarover het gaat en wie meedoet aan de verkiezingen en wie hoopt om van de Vlamingen zoveel stemmen te krijgen dat hij, zij of de partij waarvoor hij op de lijst is geplaatst vertegenwoordigd wordt in het parlement.

In heel deze opeenvolging van gebeurtenissen houdt de school zich ver van het promoten van een of van één bepaalde partij, omdat de school overtuigd is dat het zeer gevaarlijk is om als school kinderen te beïnvloeden of éénzijdig te informeren. De school geeft een sfeerbeeld waarin de gebeurtenissen zich afspelen en trachten hier en daar kinderen toch ook te laten nadenken over een aantal krasse uitspraken.

In een vrije katholieke school zijn begrippen en gevoelens als gehoorzaamheid, eerbied voor elkaar en elkaars mening en overtuiging, verdraagzaamheid, solidariteit, en zo meer

opgenomen in het opvoedingsproject van de school. Deze en nog andere schone en diepmenselijke gevoelens vindt de school wel belangrijk, om aan de leerlingen mee te geven.

Als nu de verkiezingen achter de rug zijn is het normaal dat daar ook in 6B nog even over gesproken wordt en als er gezegd wordt dat extreem rechts de grote winnaar van de verkiezingen was, worden er foutieve conclusies getrokken en verkondigd.

Het is echter een feit dat in de pers zowel de binnenlandse als de buitenlandse, de partij die de grootste sprong voorwaarts maakte en dus de winnaar van de verkiezingen was en is, als een extreem rechtse partij wordt betiteld en benoemd. Dus is het wellicht zo dat in de klas gezegd werd dat "extreem rechts" gewonnen heeft op 13 juni.

In een latere reactie stelt het schoolbestuur dat het van oordeel is dat de betrokken leerkracht van het zesde leerjaar en de directeur in deze aangelegenheid volkomen correct hebben gehandeld. Verkiezingen zijn immers een maatschappelijk gegeven, en het is dan ook normaal dat in het domein geschiedenis binnen het leergebied wereldoriëntatie van het zesde leerjaar hieraan aandacht wordt besteed. Dit is gebeurd op een wijze waarbij respect wordt opgebracht voor eenieders mening.

Het schoolbestuur stelt dat in desbetreffende bladzijde van de cursustekst, noch rechtstreeks noch onrechtstreeks verwezen wordt naar het Vlaams Blok. Er kan dan ook niet worden ingegaan op het verzoek om deze bladzijde uit de cursustekst te verwijderen. Het schoolbestuur beschouwt dit incident hiermee dan ook als gesloten.

4. ZITTING VAN DE COMMISSIE

3.1 Datum en uur

4 oktober 2004, 14u.

3.2 Kamer

Kamer bevoegd voor het basisonderwijs.

3.3 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 27/09/2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

Walter Cools, Paul De Winne, Etienne Becuwe, Jean Dujardin.

3.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

directeur Vrije Basisschool

4. ADVIES VAN DE COMMISSIE

4.1 Regelgeving

13 juli 2001 - Decreet betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek

Er mag geen politieke propaganda worden gevoerd in een onderwijsinstelling.

4.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

4.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is rekening houdende met de aangebrachte feiten en de geldende regelgeving.

4.4 Advies

De Commissie is van oordeel dat aan het verbod op politieke propaganda in het onderwijs een ruime uitleg moet worden gegeven en dat daarmee alle politieke activiteiten bedoeld zijn.

Politieke propaganda en politieke activiteiten in de onderwijsinstellingen, door welke persoon of instantie dan ook en ongeacht voor wie bestemd, zijn verboden. Lokalen van de instelling mogen niet voor politieke activiteiten worden gebruikt. Het verbod geldt ook buiten de schooluren en schooldagen.

De wetgever heeft een breed verbod op het oog gehad omdat het de bedoeling is dat het onderwijs in alle gevallen neutraal is ten aanzien van elke politieke activiteit. Het breed verbod op politieke activiteiten geldt ten aanzien van het schoolbestuur en de verschillende instanties binnen de school.

De Commissie wijst op de beslissing CZB/KL/KSO/2002/7 van 2 juni 2003 waarbij tijdens een verkiezingsperiode het ophangen van een bepaalde affiche strijdig werd bevonden met het verbod op politieke propaganda in scholen omdat er een connotatie was met politieke standpunten en partijen binnen het politiek partijlandschap in Vlaanderen.

De Commissie wijst op de beslissing CZB/KL/KSO/2003/32 van 1 december 2003 waarbij een affiche over extreem rechts aanvaard werd in schoolverband omdat er geen stemadvies was en gebruikt werd los van verkiezingsperiodes als illustratief leermiddel in de lessen niet-confessionele zedenleer.

De Commissie stelt vast dat het hier gaat om een tekst in cursusverband waarbij mogelijke ideeën van extreem-rechts worden voorgesteld. De tekst bevat geen melding of verwijzing naar het Vlaams Blok. Het gaat om een korte tekst voor het zesde leerjaar met eenzijdige uitspraken, waarop leerlingen reacties geven en waarbij leraars een vragenlijst hebben ontworpen.

Het is de taak van het onderwijs ervoor te zorgen dat leerlingen de kennis en vaardigheden verwerven om bij te dragen tot en te bouwen aan een democratische samenleving, dat ze voorbereid worden tot het maken van eigen (politieke) keuzes. Een kennismaking met de werking van de democratie en met de fundamentele waarden en rechten die aan een

democratische samenleving ten grondslag liggen, vormt dan ook een belangrijk onderdeel van de eindtermen voor het basis- en secundair onderwijs.

De concrete invulling van deze eindtermen behoort tot de autonomie van de school. De school bepaalt zelf hoe en met welke activiteiten ze de eindtermen nastreeft. Bovendien heeft de school in het leerplan de mogelijkheid om naast de eindtermen nog andere eigen pedagogische of andere doelen op te nemen.

De Commissie heeft weliswaar bedenkingen bij de pamfletaire stijl van kwestieuze tekst waarvan de toon minder geschikt voorkomt als illustratief leermiddel voor kinderen, maar houdt rekening met de in de regelgeving voorziene lokale autonomie op pedagogisch vlak.

De Commissie stelt anderzijds vast dat de betrokken tekst geen stemadvies bevat en in de betrokken school blijkbaar los van verkiezingscampagnes over de jaren heen als illustratief leermiddel gebruikt wordt in het leergebied geschiedenis. Verder is niet bewezen en wordt ook niet beweerd dat de betrokken tekst buiten schoolverband in de concrete politieke strijd gebruikt is.

De Commissie komt tot het volgende advies :

Het gebruik van de voorgelegde tekst over extreem-rechts houdt geen politieke propaganda in.

Brussel, 4 oktober 2004

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter